

Çocuklara Uygulanan Eğitsel Oyun Aktivitelerinin Motorik Özelliklerine Etkisi

Nora AYNACIYAN^{1*}, M. Kamil ÖZER²

¹ İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü,

² Fenerbahçe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi,

*Sorumlu Yazar: noraaynaciyan@gmail.com

Gönderilme Tarihi: 10.01.2020 – Kabul Tarihi: 22.03.2020

Öz

Bu araştırmanın amacı, 07-08 yaş aralığındaki çocuklara uygulanan eğitsel oyunların onların motorik becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim yılında aktif olarak eğitim alan 23'ü kız 25'i erkek olmak üzere toplam 48 öğrenci gönüllü olarak oluşturmaktadır. Araştırma süresince 9 hafta boyunca eğitsel oyunlar oynatılarak; durarak uzun atlama, 10x5m çabukluk koşusu, pençe kuvveti, sağlık topu fırlatma (500gr), 20 metre çabukluk koşusu, otur-eriş ölçümlerinin ön test ve son test değerlendirilmesi alınmıştır. Demografik özellikleri için ise yaş, boy, ağırlıkları ölçülerek beden kütle indeksi hesaplanmıştır. Elde edilen veriler, IBM SPSS İstatistik 22 programı ile analiz edilerek tanımlayıcı istatistiklerle ve tablolarla yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda uygulanan eğitsel oyunların çeviklik, sürat, pençe kuvveti, fırlatma kuvveti ve esnekliğin artmasına katkı sağladığı gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitsel Oyun, Fiziksel Uygunluk, Motor Beceri, Motorik Özellikler

The Effect of the Educational Game Activities On Children's Motorical Properties

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of educational games applied to children between the ages of 07-08 on their motor skills. The sample of the study consists of 48 volunteer participants including 23 girls and 25 boys, who are actively studying at primary school in the 2019-2020 academic year. During the research, educational games were played for 9 weeks; standing long jump, 10x5m agility run, hand grip, medicine ball throwing (500gr), 20meter sprint, and sit-and-reach pre-test and post-test measurements were taken. The data obtained were analyzed with IBM SPSS Statistics 22 program and interpreted with descriptive statistics and tables. As a result of the research, it was observed that the educational games applied contributed to the increase in agility, speed, hand grip strenght, throwing force and flexibility.

Keywords: Educational Game, Physical Fitness, Motor Skill, Motoric Features

1. Giriş

Günümüzde teknolojinin gelişmesi ve değişmesi ile birlikte birçok işi halletmek kolaylaşıp hızlanırken, kişilerin hareket alanlarını da bir o kadar kısıtladı. Kişiler teknolojinin gelişmesiyle birlikte internetten; aradığımız bilgiye kapsamlı bir şekilde ulaşabilmemizi sağladı, alışveriş ihtiyaçlarımızı karşılayabileceğimiz çeşitli seçenekler sundu, bankacılık işlemlerinde internet şubesi ile çoğu işlemi yapabileme imkânı sundu, arkadaş/akraba/aile ile yapılacak olan görüşmeleri olduğumuz yerden yapabileme fırsatımız oldu. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte kendimize ayırabileceğimiz süre artarken, kişilerin fiziksel aktivite düzeylerinde ve sosyalleşmelerinde ciddi bir düşüş yaşandı. İnsan gücüne olan ihtiyaç azaldığı için kişiler hareketsiz bir yaşama sürüklendi.

Kişilerin hareketsiz bir yaşam tarzı benimsemesi her yaştaki bireyi etkilediği gibi çocukları da önemli ölçüde etkiledi. Hareketin çocuğun bedensel ve motorik gelişimi açısından olumlu etkileri bulunmaktadır. Aynı zamanda fiziksel aktivitenin sağlığa ilişkin birçok yararı bulunmaktadır. Ancak hareket her yaştaki birey için önem arz ederken en çok da bir çocuğun fiziksel gelişimi için çok önemlidir. Fiziksel aktivitelere katılımının çocukluk döneminde birçok pozitif etkisi bulunmaktadır. Pozitif etkiler arasında; hareketli bir yaşam biçimini benimseme, ileriki dönemlerde oluşabilecek olan hastalık riskleri oranını azaltma, kilo kontrolü sağlama, fiziksel gelişimi ve olgunlaşmayı sağlamada olumlu etkileri gözlemlenmektedir. Bir spor branşıyla ilgilenmek, hareketlilik içeren etkinliklere katılmak çocukların fiziksel gelişimi açısından oldukça önemlidir. (Çelik., & Şahin., 2013). “Öğrencinin oyun oynama dürtüsü pekiştirilip desteklenir ise eğitim yaşamında eğlenceli ve etkin bir öğrenme becerisi geliştirilebilir.” (Sağlam., 1997)

Kişinin hem hareket ihtiyacını hem sosyalleşme, birey olma becerisini aynı anda geliştirebilmesi, oyunun önemini daha iyi kavramasını sağlamıştır. Oyun çoğu birey için keyifli zaman geçirmek için herhangi bir amaca hizmet etmeyen bir aktivite olarak görülse de aslında oyunun tanımlarına baktığımızda çok farklı olduğunu görmekteyiz. Oyunun tanımı için; “Oyun, belli bir kurala hedefe yönelik veya kuralı ve hedefsiz olarak, çocuğun tüm gelişim (bedensel, psiko-motor, duygusal, zihinsel, sosyal ve dil) alanlarına etki eder. Çocuğun isteyerek heyecanla katıldığı materyalli veya materyalsiz olarak gerçekleştirilen bir öğrenme aracıdır.” denebilir.

2. Gereç ve Yöntem

Bu çalışmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim döneminde Özel bir ilkokulda öğrenim gören 07-08 yaş aralığındaki 23 kız, 25 erkek olmak üzere toplam 48 öğrenci gönüllü oluşturmaktadır.

Çalışma prosedürleri, İstanbul Gedik Üniversitesi etik kurulu tarafından (20788822-050.01.04-155200) onaylanan 29.01.2020 tarihli etik kurul kararına uygun olarak yapılmıştır.

Çalışma evrenimizi oluşturan gruba; 9 hafta süre ile haftada 2 gün toplam 80 dakika boyunca eğitsel oyunlar oynatılmıştır.

2.1. Durarak Uzun Atlama

Katılımcılar çizginin arkasından başlangıç pozisyonunda (ayaklar parmakları çizgiye basmayacak şekilde omuz genişliğinde açık) beklerler. Atlayışı gerçekleştirebileceği bildirildikten sonra aşağı doğru çömelme hareketini gerçekleştirir, kollarını önce geriye ardından öne doğru hareketlendirerek kuvvet alır ve bacakları ile destekleyerek atlayışını gerçekleştirir. Düştüğü noktada atlayışını gerçekleştirdiği alanla arasında en az mesafe olan uzuvlunun bitiş noktası ile başlangıç noktası arasındaki uzaklık ölçülür.

2.2. Sağ ve Sol El Kavrama Kuvveti

Katılımcı, ayakta duruş pozisyonunda (ayaklar omuz genişliğinde açık) ve doğrudan ileriye bakarken, üst kol düz şekilde aşağı sarkmış durumda ve ön kol 180 derece açıyla konumlandırılış bir şekilde dinamometreyi maksimal kuvvette sıkmaktadır. Katılımcının bileği ve ön kolu orta derecede pronasyonda olmalıdır. Testi yapan kişiden “hazır mısınız?”, “şimdi tüm gücünüzle sıkın” yönergeleri ile katılımcıdan testi uygulaması istenir. Katılımcı uygulama sırasında ne kadara güç sarf ederse etsin dinamometrenin sarsılmasını engelleme konusunda dikkatli olmalıdır, ayrıca deneme sırasında ne başlangıçtaki vücut pozisyonunda bir bozukluğa ne de elin vücuda temasına izin verilmez. Değer yazıldıktan sonra dinamometre sıfırlanmalıdır denemeler arasında aynı el ile 30sn-60sn arasında dinlenme verildikten sonra diğer deneme için denek hazırlanmış olur. (Özer., 2013)

2.3. Sağlık Topu Fırlatma

Katılımcı çizgi çekilerek belirlenmiş başlama noktasında ayakta, sağlık topunu başının üzerinde taç atışı pozisyonunda ileriye doğru fırlatır. Sağlık topunun yer ile temas ettiği ilk nokta belirlenir ve bu noktanın başlangıç noktasına olan uzaklığı cm cinsinden not edilir.

2.4. 10x5m çeviklik koşusu

Başlangıç noktasından 5 metre uzaklığa bir çizgi daha çizilir. Başlangıç ve bitiş noktası bir kuka ile görünür kılınır. Katılımcı kendini hazır hissettiğinde başlangıç noktasından başlanır. Katılımcının yaptığı koşullarda her iki ayağın çizginin ilerisine geçmesini koşunun aranan bir özelliğidir. Her turun sayısı süreyi tutan kişi tarafından katılımcıya bildirilir. Turunu tamamlayan katılımcı bitiş çizgisini bir ayağı ile dahi geçse süre durdurulur.

2.5. 20m Sürat Koşusu

Kesin olarak belirlenmiş başlangıç ve bitiş noktaları çizgi ve kuka yardımı ile belirlenmiş düz bir parkur kurulur. Katılımcı hazır olduğunda başlar. Başlangıç çizgisini geçtiği an süre başlar ve bitiş çizgisine ulaştığında (tek ayağının geçmesi yeterli) süre durdurulur ve not edilir. Katılımcı başlangıç çizgisinden başlayarak bitiş çizgisini tamamen geçene kadar hızını düşürmemesi maksimal hızda koşması gerekmektedir.

2.6. Otur-Eriş

Katılımcı yere uzun oturuş durumunda bacaklar dümdüz ayağımızın alt kısmı otur-eriş test platformunun alt kısmına yerleştirilir. Başlangıç konumundaki postür bozulmadan kutunun üstündeki aparat iki el ile ileriye doğru uzaklaştırılır. Esneme sonucunda 2sn bekleyerek ilerletilen sayı kaydedilir. (Özer., 2013)

3. Bulgular

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyetlerine ve Sınıflara Göre Dağılımı

	KIZ		ERKEK	
	N	%	N	%
Birinci sınıf	7	14,6%	9	18,8%
2.SNF	16	33,3%	16	33,3%
TOPLAM	23	47,9%	25	52,1%

Tablo 1 incelediğimizde, çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf dağılımları ve cinsiyet ayrılmaları verilmiştir. Tablo 'ya göre birinci sınıftan 7 kız, 9 erkek olarak toplam 16 kişi, ikinci sınıftan 16 kız, 16 erkek olarak toplam 32 kişi katılmıştır. Çalışma kapsamında tüm verilere bakıldığında 23 kız, 25 erkek toplam 48 öğrenciye ulaşılmıştır.

Tablo 2. Katılımcıların Yaş, Boy, Ağırlık, BKİ Ortalamaları

	KIZ				ERKEK			
	X	SS	ENZ	ENÇ	X	SS	ENZ	ENÇ
Yaş	7,02	,63	5,76	7,80	7,01	,58	5,75	8,11
Boy	1,28	,05	1,19	1,42	1,28	,05	1,17	1,35
Ağırlık	27,5	6,0	20,5	46,0	27,1	6,3	18,8	46,5
BKİ	16,58	2,78	12,32	26,00	16,46	2,96	12,62	25,51

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan sporcuların fiziksel özellikleri yaş, boy, ağırlık, BKİ gibi ortalamaları verilmiştir.

Tablo 3 Katılımcıların Cinsiyet ve Sınıfa Göre Yaş, Boy, Ağırlık, BKİ Ortalamaları

	1. SNF		2.SNF	
	KIZ	ERKEK	KIZ	ERKEK

Yaş	X	6,26	6,60	7,35	7,24
	SS	,38	,71	,36	,32
Boy	X	1,25	1,24	1,30	1,30
	SS	,05	,04	,05	,03
Ağırlık	X	25,6	24,1	28,3	28,8
	SS	3,7	4,8	6,7	6,6
BKİ	X	16,43	15,60	16,65	16,95
	SS	1,79	2,44	3,17	3,18

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan sporcuların sınıf bazında fiziksel özellikleri yaş, boy, ağırlık, BKİ gibi ortalamaları verilmiştir

Tablo 4 Ön Test ve Son Test Sonuçları

			X	N	Ss	z	P
			10x5 Koşusu	Çeviklik	Ön test	27,6654	48
		Son test	*23,9990	48	3,98685		
20 m Koşusu	Sürat	Ön test	5,3763	48	,60579	-4,662 ^b	0,000
		Son test	*4,8727	48	,57557		
Durarak Atlama	Uzun	Ön test	1,1413	48	,23710	-1,197 ^b	,231
		Son test	1,1077	48	,20343		
Sağ El Kuvveti	Pençe	Ön test	9,519	48	2,5693	-5,573 ^c	0,000
		Son test	*11,004	48	2,8024		
Sol El Kuvveti	Pençe	Ön test	9,198	48	1,8870	-5,314 ^c	0,000
		Son test	*10,513	48	2,3305		
Sağlık Fırlatma	Topu	Ön test	3,9808	48	1,03406	-3,277 ^b	0,001
		Son test	*4,3125	48	1,02417		
Otur Eriş Testi		Ön test	18,715	48	4,5837	-5,419 ^b	0,000
		Son test	*22,229	48	6,0643		

*p<0,05 a. Wilcoxon Signed Ranks Test b. Based on negative ranks

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların ön test-son test karşılaştırması Wilcoxon Signed Rank Test ile yapıldığında; 10x5 çeviklik koşusunun ön testte 27,6654 iken son testte 23,9990 çıkmış olup P değeri 0,000 olarak belirlenmiştir. Ön test ve son test arasında çeviklik testi bakımından olumlu bir gelişim gözlenmiştir ($p<0,05$).

20m sürat koşusunun ön testte 5,3763 iken son testte 4,8727 çıkmış olup P değeri 0,000 olarak belirlenmiştir. Ön test ve son test arasında 20 m sürat testi bakımından olumlu bir gelişim gözlenmiştir ($p<0,05$).

Durarak uzun atlama (DUA) ön test ve son testleri arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0,05$).

Sağ ve sol el pençe kuvvetine baktığımızda P değeri 0,000 belirlenmiştir. Ön test ve son test arasında el pençe kuvveti bakımından her iki elde de olumlu bir gelişim gözlenmiştir.

Sağlık topu fırlatma ile ilgili yapılan ön test ve son test arasındaki değerlere bakıldığında olumlu bir gelişim gözlenmiştir ($p<0,05$).

Otur-eriş testinin ön testte 18,952 olarak bulunan sonuç son testte 21,707 ölçülmüş olup iki ölçme arasında olumlu bir gelişime gözlenmektedir ($p<0,05$).

Durarak uzun atlama (DUA) testi dışında tüm testlerde ön ve son test arasında olumlu gelişime olduğu gözlenmektedir.

Tablo 5 Farklı Değişkenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	X	SS	z	p
Çeviklik Koşusu	Ön Test	KIZ	2 3	26,530	2,012	-2,147 ,032
		ERKEK	2 5	28,710	5,560	
	Son Test	KIZ	2 3	22,906	2,457	
		ERKEK	2 5	25,004	4,837	
10x5 m	Ön Test	KIZ	2 3	1,1457	,18243	-,495 ,620
		ERKEK	2 5	1,1372	,28204	
	Son Test	KIZ	2 3	1,0817	,17559	
		ERKEK	2 5	1,1316	,22702	
20 m Sürat Koşusu	Ön Test	KIZ	2 3	9,635	2,2038	-0,217 ,082
		ERKEK	2 5	9,412	2,9071	
	Son Test	KIZ	2 3	1,0817	,17559	
		ERKEK	2 5	1,1316	,22702	
Durarak Uzun Atlama	Ön Test	KIZ	2 3	9,635	2,2038	-0,217 ,082
		ERKEK	2 5	9,412	2,9071	
	Son Test	KIZ	2 3	1,0817	,17559	
		ERKEK	2 5	1,1316	,22702	

Sağ El Pençe Kuvveti	Son Test	KIZ	2 3	11,170	2,1506	-0,991 ,032
		ERKEK	2 5	10,852	3,3302	
Sağ El Pençe Kuvveti	Ön Test	KIZ	2 3	9,148	1,7414	-0,176 ,086
		ERKEK	2 5	9,244	2,0466	
Sağ El Pençe Kuvveti	Son Test	KIZ	2 3	10,478	1,9526	-0,310 ,075
		ERKEK	2 5	10,544	2,6719	
Sol El Pençe Kuvveti	Ön Test	KIZ	2 3	4,0913	,82419	-0,279 ,078
		ERKEK	2 5	3,8792	1,20369	
Sol El Pençe Kuvveti	Son Test	KIZ	2 3	4,2283	,86639	0,000 ,100
		ERKEK	2 5	4,3900	1,16319	
Sağlık Topu Fırlatma	Ön Test	KIZ	2 3	4,091	,824	-0,248 ,080
		ERKEK	2 5	3,879	1,203	
Sağlık Topu Fırlatma	Son Test	KIZ	2 3	4,228	,866	-0,165 ,086
		ERKEK	2 5	4,390	1,163	
Otur Eriş Testi	Ön Test	KIZ	2 3	20,391	3,602	-2,222 ,026
		ERKEK	2 5	17,172	4,906	
Otur Eriş Testi	Son Test	KIZ	2 3	25,109	5,931	-3,181 ,001
		ERKEK	2 5	19,580	4,951	

Tablo 5 incelendiğinde cinsiyet bakımından ön testte çeviklik koşusunda kızlar erkeklerden daha başarılı oldukları gözlenmiştir ($p<0,05$).

Otur-eriş testinde her iki ölçümde de kızlar erkeklerden daha başarılı oldukları gözlenmiştir ($p<0,05$).

Diğer testlerde anlamlı bir fark tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Tablo 6 Kız Öğrencilerin Sınıflara Göre Mann-Whitney U Sonuçları

	SNF		N	X	SS	z	p
Çeviklik Koşusu 10x5 m	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	26,9786	2,46180		
		İkinci sınıf	16	26,3338	1,83876	-0,501	0,616
	SON TEST	Birinci sınıf	7	23,6414	2,72333		
		İkinci sınıf	16	22,5850	2,35101	-1,069	0,285
Sürat Koşusu 20m	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	5,0529	,27939		
		İkinci sınıf	16	5,4344	,57388	-1,704	0,088
	SON TEST	Birinci sınıf	7	4,5800	,20445		
		İkinci sınıf	16	4,8663	,66666	-0,702	0,483
Durarak Uzun Atlama	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	1,1257	,21678		
		İkinci sınıf	16	1,1544	,17247	-0,334	0,738
	SON TEST	Birinci sınıf	7	1,1486	,19642		
		İkinci sınıf	16	1,0525	,16369	-1,002	0,316
Sağ Pençe Kuvveti	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	9,771	2,3592		
		İkinci sınıf	16	9,575	2,2101	-0,268	0,789
	SON TEST	Birinci sınıf	7	11,400	1,8726		
		İkinci sınıf	16	11,069	2,3119	-0,267	0,789
Sol Pençe Kuvveti	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	9,343	1,2674		
		İkinci sınıf	16	9,063	1,9442	-0,501	0,616
	SON TEST	Birinci sınıf	7	10,343	1,7348		
		İkinci sınıf	16	10,538	2,0918	-0,134	0,894
Top Fırlatma	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	3,6371	,54261		
	İkinci sınıf	16	*4,2900	,86033	-2,138	0,033	

	SON TEST	Birinci sınıf	7	3,8043	,51423		
		İkinci sınıf	16	4,4138	,93518	-1,838	0,066
Oturuş	ÖN TEST	Birinci sınıf	7	21,929	2,2809		
		İkinci sınıf	16	19,719	3,9199	-1,272	0,203
	SON TEST	Birinci sınıf	7	27,071	5,4653		
		İkinci sınıf	16	24,250	6,0882	-1,104	0,270

*p<0,05

Tablo 6 incelendiğinde kız öğrencilerin sınıflar arasında top fırlatmada ön testte P=0,033 olarak anlamlı bir fark gösterirken son testte bu anlamlılık gözlemlenmemiştir. Diğer testlerde de sınıflar arasında bir fark gözlemlenmemiştir P>0,05

Tablo 7 Erkek Öğrencilerin Sınıflara Göre Mann-Whitney U Sonuçları

	SNF		N	X	SS	z	p
Çeviklik Koşusu 10x5 m	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	30,2189	8,84822		
		İkinci sınıf	16	27,8613	2,36115	-0,340	0,734
	SON TEST	Birinci sınıf	9	27,3267	7,03769		
		İkinci sınıf	16	23,6975	2,44164	-1,868	0,062
Sürat Koşusu 20m	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	5,3867	,84484		
		İkinci sınıf	16	5,4538	,59141	-0,708	0,479
	SON TEST	Birinci sınıf	9	5,1056	,67194		
		İkinci sınıf	16	4,8763	,51330	-0,849	0,396
Durarak Uzun Atlama	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	,9544	,33197		
		İkinci sınıf	16	*1,2400	,19284	-2,408	0,016
	SON TEST	Birinci sınıf	9	1,0278	,25791		
		İkinci sınıf	16	1,0278	,25791	-1,559	0,119

		İkinci sınıf	16	1,1900	,19204		
Sağ El Peçe Kuvveti	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	8,311	3,7688		
		İkinci sınıf	16	10,031	2,1932	-,907	0,364
	SON TEST	Birinci sınıf	9	9,022	3,8412		
		İkinci sınıf	16	11,881	2,5954	-1,870	0,061
Sol El Peçe Kuvveti	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	8,544	2,1576		
		İkinci sınıf	16	9,638	1,9390	-1,076	,282
	SON TEST	Birinci sınıf	9	9,300	2,3103		
		İkinci sınıf	16	11,244	2,6693	-1,501	,133
Top Fırlatma	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	3,2222	1,27849		
		İkinci sınıf	16	*4,2488	1,02067	-2,151	0,031
	SON TEST	Birinci sınıf	9	3,8567	1,05112		
		İkinci sınıf	16	4,6900	1,14407	-1,727	0,084
Otur Eriş	ÖN TEST	Birinci sınıf	9	16,478	5,3635		
		İkinci sınıf	16	17,563	4,7675	-0,482	0,630
	SON TEST	Birinci sınıf	9	19,278	6,9737		
		İkinci sınıf	16	19,750	3,6332	-0,511	0,609

*p<0,05

Tablo 7 incelendiğinde erkek öğrencilerin sınıflar arasında top fırlatmada ve durarak uzun atlamada ön testte (p<0,05) olarak anlamlılık gösterirken son testte bu ve diğer testlerde sınıflar arasında bir anlamlılık gözlemlenmemiştir (P>0,05)

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma 07-08 yaş aralığındaki 1. ve 2. sınıf öğrencilerin eğitsel oyun etkinliklerinin çocukların motorik özelliklerinin gelişimleri üzerindeki etkisini araştırmak amacı ile yapılmıştır.

Oyunun insanlığın var oluşundan günümüze kadar devam eden, eğitimde de aktif ve kalıcı öğrenmede büyük rol oynadığı herkes tarafından bilinmektedir. Eğitsel oyunların motorik beceriler üzerindeki etkisini belirlemek amacı ile yapmış olduğumuz bu çalışmaya anne baba izinleriyle 48 öğrenci (23 kız / 25 erkek) gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalamaları kızlarda 7,02 ± ,63 erkeklerde 7,01 ± ,58 olarak belirlenmiştir. Erkek katılımcıların boy ortalamaları 1,28 ± ,05 olarak, ağırlık ortalamaları 27,1 ± 6,3 olarak, BKİ ortalamaları 16,46 ± 2,96 olarak belirlenmiştir. Kız katılımcıların boy ortalamaları 1,28 ± ,05 olarak, ağırlık ortalamaları 27,5 ± 6,0 olarak, BKİ ortalamaları 16,58 ± 2,78 olarak belirlenmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri alındıktan sonra değerlendirmeye alınacak olan motorik testler; 10x5m çeviklik koşusu, 20m sürat koşusu, durarak uzun atlama, sağ/sol el peçe kuvveti ölçümü ön test olarak alınmıştır. Ölçümün ardından çocuklarda kuvveti, hareketliliği, sürati, beceriyi ve dayanıklılığı geliştirmesi hedeflenen 29 adet eğitsel oyun oynatılmıştır. 9 hafta sonunda tamamlanan eğitsel oyunların ardından öğrencilerden başta alınan motorik testler son test olarak tekrar alınmış ve değerlendirilmiştir.

Ön test ve son testler arasındaki gelişim cinsiyete bakılmaksızın tüm katılımcılar değerlendirildiğinde;

- 10x5 çeviklik koşusunda, ön test (27,68sn) ile son test (23,99sn) olarak belirlenmiştir. Ön test ve son test arasında gelişme olduğu gözlenmektedir. Bu durumda eğitsel oyunların bu parametrede olumlu bir etki gösterdiğini söylenebilir. Koçak ve diğ. (2003) 4. 5. 6. ve 7. Sınıf öğrencilerine yaptığı çalışmada ön test (15,9sn) ve son test (15,2sn) olarak belirlenmiştir. Ön test ile son test arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- 20m sürat koşusunda, ön test (5,37sn) ve son test (4,87sn) olarak belirlenmiştir. Ön test ve son test arasında sürat bakımından gelişme olduğu gözlenmektedir. Bu durumda eğitsel oyunların bu parametrede olumlu bir etki gösterdiğini söylenebilir. Cirav (2018) 9-10 yaş grubundaki çocuklara uyguladığı eğitsel oyunlar sonucunda 20m koşusunda ön test ile son test arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- Durarak uzun atlama ön testte (1,1413m) son testte (1,1077m) olarak ölçülmüş, ön test ve son test arasında istatistiksel açıdan bir fark gözlenmemekle birlikte son test ortalama değeri ön test değerinden daha düşük olma eğilimindedir. Çalışmamızda eğitsel oyunların durarak uzun atlama üzerinde olumlu bir etki yaratmamış olduğunu söyleyebiliriz. Ongül ve diğ. (2017) nin çalışmasında durarak uzun atlamada ön test ve son test arasında anlamlı fark gözlenmiştir.
- El peçe kuvvetinde, her iki elde de ön test ve son test değerlerinde anlamlı bir artış gözlenmiştir. Bu durumda eğitsel oyunların bu parametrede olumlu bir etki gösterdiğini söylenebilir. Yılmaz, (2014) 13-16 yaş grubuna yaptığı çalışmada

sonucunda el pençe kuvvetinde ön test ve son test arasında anlamlı bir fark gözlemlenmiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.

- Sağlık topu fırlatmada ön test (3,98m) ve son test (4,31m) arasında anlamlı bir gelişme gözlenmektedir. Bu durumda eğitsel oyunların bu parametrede olumlu bir etki gösterdiği söylenebilir. Ongül ve diğ. (2017) 9-10 yaş grubundaki kişilere uyguladığı eğitsel oyunlar sonucunda sağlık topu atmada ön test ve son testte anlamlı fark olduğu gözlenmiştir.
- Otur-eriş testlerinde ön testte ve son test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir gelişme görülmektedir. Bu durumda eğitsel oyunların bu parametrede olumlu bir etki gösterdiğini söylenebilir. Elieyioğlu, (2014) yaptığı çalışmada esneklik ölçümünde ön testte (7,83cm) son test (9,41cm) arasında anlamlı fark gözlemlenmiştir

Ön test ve son testler arasındaki gelişim cinsiyete göre değerlendirildiğinde;

- 10x5m çeviklik koşusunda kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada ön testte erkeklerin (28,710) kızlardan (26,530) daha yavaş oldukları gözlenmiştir. Güçlüöver ve diğ. (2019) 9-10 yaş aralığında yaptığı çalışmada erkeklerin (24,20) kızların (25,93) aralarında anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmektedir. Erkeklerin kızlardan daha hızlı olduğu gözlenmiştir.
- 20m sürat koşusunda kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Karagöz ve diğ. (2015) 8 yaş grubuna yaptığı araştırmada erkeklerde (4,15±0,38) kızlarda (4,69±0,58) olarak belirlenmiş ve aralarında anlamlı bir fark olmadığı gözlemlenmektedir.
- Durarak uzun atlamada kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Güçlüöver ve diğ. (2019) 9-10 yaş aralığında yaptığı çalışma sonucunda kızlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- El pençe kuvvetinde kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Yılmaz, (2014) 13-16 yaş aralığında yaptığı çalışma sonucunda kızlar ve erkekler arasında anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- Sağlık topu fırlatmada kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında yapılan karşılaştırmada anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Karagöz ve diğ. (2015) 8 yaş grubuna yaptığı araştırmada kızlarda (10,23±3,48) erkeklerde ise (15,64±3,55) olarak belirlenmiş ve aralarında anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmektedir.
- Otur-eriş testlerinde her iki cinsten de gelişme gözlenirken, her iki testte de kız öğrenciler (20,391-25,109 cm) erkek öğrencilerden (17,172-19,580 cm) daha başarılı bulunmuştur. Yılmaz, (2014) 13-16 yaş aralığında yaptığı çalışmada kız

öğrencilerde (15,10 ± 5,75 - 18,70 ± 5,16 cm) erkek öğrencilerde (11,08±4,27 – 14,58±5,63 cm) olarak bulunmuştur. Erkeklerde ve kızlarda gelişme gözlenirken, kız öğrenciler daha başarılı bulunmuştur. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.

Ön test ve son testler arasındaki gelişim sınıflara göre değerlendirildiğinde;

- 10x5m çeviklik testinde sınıflara göre değerlendirildiğinde her iki cinsten de ön test ve son test sonuçları benzer bulunmuştur.
- 20m sürat koşusunda sınıflar arasında karşılaştırma yaptığımızda kız öğrencilere ve erkek öğrencilerin ön testlerinde ve son testleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Çıplak ve diğ. (2020) 12-15 yaş aralığında yaptığı çalışmada yaş bazında baktığında dereceler arasında yüksek anlamlı bir fark gözlenmiştir.
- Durarak uzun atlama için sınıflar bazında baktığımızda erkeklerde ön testte birinci sınıf (0,95m) atlarken, ikinci sınıf (1,24m) atlamıştır. Bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Ancak son testte sınıflar arasında erkekler bakımından bir fark gözlenmemiştir. Kızlarda ise ön test ve son test değerleri benzer bulunmuştur. Uurlu (2014) 10-12 yaş aralığında yaptığı çalışmada kızlarda ve erkeklerde sınıf bazında baktığında 4. Sınıf ve 5. Sınıf arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- El pençe kuvvetinde sınıf bazında baktığımızda erkeklerde ve kızlarda sınıflara göre ön test ile son test arasında fark gözlemlenmemiştir. Uurlu (2014) 10-12 yaş aralığında yaptığı çalışmada kızlarda sınıf bazında baktığında sağ ve sol elde anlamlı bir fark görülmüştür. Erkeklerde ise sol elde anlamlı bir fark oluşurken sağ elde anlamlı fark görülmemektedir.
- Top fırlatma testine sınıf bazında kızlarda ve erkeklerde baktığımızda ön testte birinci sınıf ile ikinci sınıf arasında fark gözlenirken son testte iki cinsten de fark gözlemlenmemiştir. Uurlu (2014) 10-12 yaş aralığında yaptığı çalışmada kızlarda ve erkeklerde sınıf bazında baktığında 4. Sınıf ve 5. Sınıf arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.
- Otur eriş testine sınıflar arasında karşılaştırma yaptığımızda kız öğrencilere ve erkek öğrencilerin ön testlerinde ve son testlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark gözlemlenmemiştir. Uurlu (2014) 10-12 yaş aralığında yaptığı çalışmada kızlarda ve erkeklerde sınıf bazında baktığında 4. Sınıf ve 5. Sınıf arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu çalışma sonucumuzu desteklemektedir.

Bu çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda;

- Cinsiyete bakılmaksızın yapılan ön test ve son test karşılaştırmada; durarak uzun atlama dışında

yapılan tüm testlerde olumlu yönde fark gözlenmiştir.

- Cinsiyete göre karşılaştırdığımızda; ön ve son testler arasında otur-eriş testi dışındaki ölçümlerde anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.
- Sınıflara göre karşılaştırıldığında; Erkek öğrencilerin sınıflar arasında top fırlatmada ve durarak uzun atlamada ön testte 2. Sınıfların daha başarılı olduğu gözlenirken son testte ve diğer testlerde sınıflar arasında anlamlı fark gözlemlenmemiştir.

Kız öğrencilerin sınıflar arasında top fırlatmada ön testte 2. Sınıfların daha başarılı oldukları gözlenirken son testte bu anlamlılık gözlemlenmemiştir. Diğer testlerde de sınıflar arasında anlamlı fark gözlemlenmemiştir.

Kaynaklar

Cirav., Ö. (2018). 9-10 Yaş Grubu Çocuklara Uygulanan Eğitsel Oyun Aktivitelerinin Fiziksel ve Motorik Özelliklerine Etkisi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Çelik, A. & Şahin, M. (2013). Spor ve Çocuk Gelişimi. International Journal Of Social Science

Çıplak, M. E., Yamaner, F., İmamoğlu, O. (2020). Sporcu Eğitim Merkezi Güreşçilerinde Yaş Seviyelerine Göre Sürat Kuvvet ve Esneklik Değerleri Karşılaştırılması, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi 14(1), 84-94

Elieyioğlu, S. (2014). 10-15 Yaş İşitme Engelli Öğrencilerde Sportif Eğitsel Oyunların Fiziksel Gelişimlerine Etkisinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Güçlüöver, A., Şahin, İ. N., Güllü, M., Esen, H. T. (2019). Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirmede 9-10 Yaş Çocukların Fiziksel Özellikleri ve Performans Profillerinin İncelenmesi, Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, Cilt No: 4, Sayı: 2

Karagöz, Ş., Erdoğmuş, M., Celepaksoy, F., Bozlak, K., Alkan, F. (2015). Minik Tenisçilerde Bazı Fiziksel ve Fizyolojik Parametrelerin Yer Vuruş Performansına Etkisinin İncelenmesi, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 9, Özel Sayı

Koçak, S. ve Kartal, A. (2003). İlköğretim Öğrencilerinin Bir Öğretim Döneminde Fiziksel Uygunluk Gelişimindeki Değişimin İncelenmesi, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi VIII, 1:53-60

Ongül, E., Bayazıt, B., Yılmaz, O. & Güler, M. (2017). Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Çocuklarda Seçilmiş Motorik Özellikler Üzerine Etkisi. Spor

Bilimleri Araştırmaları Dergisi / Journal Sport Science Research.

Özer, K. (2013). Fiziksel Uygunluk (4. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık

Sağlam, T. (1997). Türk Çocuk Oyunlarında Ritüel Öğeler, Çocuk Kültürü. I. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi Bildirileri, 1997, Ankara Üniversitesi. Ankara, Türkiye.

Urlu, Y. (2014). 10-12 Yaş Grubu Çocukların Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Araştırılması (Antalya İli Örneği) Yüksek Lisans Tezi Balıkesir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir

Yılmaz, M. (2014). 8 Haftalık Kuvvet Antrenmanının 13-16 Yaş Arası Çocuklarda Bazı Fiziksel Uygunluk Parametrelerine Etkisinin İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya